

Teisipäev, 23. november 2010

25. tõstab esile parlamentaarse ühisassamblee sotsiaal- ja keskkonnakomitee tööd seoses selle raportiga laste töö kohta ning kavatsusega organiseerida analüüs ja arutelu, mis käsitleks keskkonda ja sotsiaalolukorda AKV riikides;
26. tunneb ka heameelt 2009. aastal vastuvõetud kliimamuutust käsitlevate raportite ja resolutsioonide üle, tänu millele tõusid Kopenhaageni tippkohtumisel esile ka parlamentaarse ühisassamblee arvamused;
27. tunneb heameelt valitsusväliste osalejate suureneva osavõtu üle parlamentaarse ühisassamblee istungjärkudest, mida näitasid praegust rahvusvahelist kriisi käsitleva ülalnimetatud Port Moresby deklaratsiooni vastuvõtmiseni viinud arutelu ning majanduspartnerite raport majanduspartnerluslepingute kohta, mis esitati parlamentaarse ühisassamblee Ljubljanas toimunud istungjärgul;
28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, AKV nõukogule, parlamentaarse ühisassamblee juhatusesele ning Tšehhi Vabariigi ja Angola valitsustele ja parlamentidele.

Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava tsiviil-, kaubandus- ja perekonnaõiguslikud ning rahvusvahelisest eraõigusest tulenevad aspektid

P7_TA(2010)0426

Euroopa Parlamendi 23. novembri 2010. aasta resolutsioon Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava tsiviil-, kaubandus- ja perekonnaõiguslike ning rahvusvahelisest eraõigusest tulenevate aspektide kohta (2010/2080(INI))

(2012/C 99 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 67 ja 81;
- võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2009. aasta teatist „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike teenistuses” (KOM(2009)0262), milles on esitatud komisjoni esmatahtsad ülesanded kõnealuses valdkonnas aastateks 2010–2014, ning komisjoni Haagi programmi ja tegevuskava hindamist (KOM(2009)0263) ja sellega seotud rakendamise tulemustabelit (SEK(2009)0765), samuti riikide parlamentide, kodanikuühiskonna ning ELi asutuste ja organite poolset panust;
- võttes arvesse nõukogu eesistujariigi 2. detsembri 2009. aasta dokumenti „Stockholmi programm – avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses” (17024/09);
- võttes arvesse oma 25. novembri 2009. aasta resolutsiooni Stockholmi programmi kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 20. aprilli 2010. aasta teatist Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava kohta (KOM(2010)0171);
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni õiguslase koolituse kohta – Stockholmi programm ⁽²⁾;

⁽¹⁾ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 12.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0242.

Teisipäev, 23. november 2010

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja siseturu- ja tarbija-kaitsekomisjoni arvamusi (A7-0252/2010),
- A. arvestades, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala on liidu ja liikmesriikide jagatud pädevuses;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 67 rõhutatakse liikmesriikide erinevate õigus-traditsioonide ja -süsteemide austamist ning õiguskaitse kättesaadavuse parandamist eelkõige vastastik-kuse tunnustamise põhimõtte kaudu; arvestades, et selleks on vaja vastastikust usaldust ning vastastik-kuseks usalduseks on omakorda vaja eri õigustraditsioonide ja meetodite sügavamast mõistmist;
- C. arvestades, et sellest ajast saadik, kui liit sai esmakordselt justiits- ja siseküsimuste alase pädevuse, millele järgnes vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala loomine, on valitsuste vahel sõlmitud mitmete rahvusvahelise eraõiguse konventsioonide põhjal ning neid edasi arendades toimunud tsiviilõiguse alal suur edasimineku; arvestades, et komisjon on nüüd esitanud väga ambitsioonika plaani, mis vastab paljudele parlamendi poolt viimasel ajal esitatud nõudmistele;
- D. arvestades kõnealuse plaani ambitsioonikuse ja liidu märkimisväärsete saavutustega valdkonnas, tuleks nüüd aeg maha võtta ja kaalutleda, mida EL tsiviilõiguse vallas ette võtab eelkõige selleks, et lähenemine muutuks strateegilisemaks ja vähem killustatuks ning põhineks kodanike ja ettevõtjate tegelikel vajadustel, kes ühisturul oma õigusi ja vabadusi kasutavad; samuti tuleks arvesse võtta, kui keeruline on õigusloome jagatud pädevusega valdkonnas, kus ühtlustamine ei ole sageli võimalik ja dubleerimist on vaja vältida ning kus seepärast tuleb austada ja omavahel sobitada radikaalselt erinevaid õiguslikke lähenemisi ja põhiõiguslikke traditsioone; samas tuleks ELi lähenemisi selles valdkonnas täpsemalt kavandada, et saada paremini aru eesmärkidest ja üldise plaani raames leida parimad probleemide lahendamise viisid; arvestades, et esmalt on vaja keskenduda olemasolevate meetmete toimivuse tagamisele ning juba tehtud edusammude kinnistamisele;
- E. arvestades, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala saavutuste hulgas on esikohal rahvusvahelise eraõiguse normide ühtlustamine, mis on edenenud jõudsalt; arvestades, et rahvusvaheline eraõigus pakub riikidele suurepäraselt võimalust üksteise õigussüsteemide vastastikuseks tunnustamiseks ja austamiseks, ning arvestades, et avaliku korra klauslid on põhiseadustest tulenevate riiklike nõuete kaitsmise viimane vahend;
- F. arvestades ühtlustamist või standardite kehtestamist, mida sobib kasutada teatavates valdkondades, kus standardiseerimine on soovitatav, kuigi mitte nõutav (näiteks tarbijakaitse valdkond), kuid mida kasutatakse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alal piiratult;
- G. arvestades, et Euroopa lepinguõiguse eelnõu koostamine on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala lähiaastate olulisemaid algatusi, mis võib lõppeda nn valikulise 28. tsiviilõiguse korraga kui alternatiiviga konkreetsete valdkondade õigusaktide ühtlustamise tavapärasele viisile;
- H. arvestades, et on olemas eraldi õigusaktid ja tegevus menetlusõiguse alal; nende alade meetmed on vaidluste lahendamise käigus mitmeti otsustava tähtsusega piiriüleste vaidluste puhul, sest vaatamata sellele, millisel määral materiaalõigust ühtlustatakse, kogevad kodanikud ja ettevõtjad ikkagi siseriiklikust menetlusõigusest johtuvaid tõkkeid;

Teisipäev, 23. november 2010

- I. arvestades, et erinevate õigussüsteemide kooseksisteerimist liidus tuleks pidada tugevuseks, mis on olnud eeskujuks õigussüsteemidele kogu maailmas; siiski ei tohiks õigussüsteemide erinevused takistada Euroopa õiguse edaspidist arengut; arvestades, et otsene ja kontseptuaalne lahknevus õigussüsteemide vahel ei ole iseenesest probleem; arvestades siiski, et tuleb tegeleda sellest lahknevusest kodanike jaoks tulenevate negatiivsete õiguslike tagajärgedega; arvestades, et tuleks kohaldada teatavate sätete mudelina kasutamise põhimõtet ehk altpoolt tuleval algatusel põhinevat lähenemisviisi ühtlustamisele, ergutades majanduslikku ja intellektuaalset teabevahetust eri õigussüsteemide vahel; arvestades, et võime mõista ja ohjata meie õigussüsteemide vahelisi erinevusi võib põhineda ainult Euroopa õiguskultuuril, mida tuleb edendada teadmiste jagamise ja suhtluse kaudu, võrdleva õiguse alaste süvendatud uuringutega ning muutes põhjalikult viisi, kuidas ülikoolides õigusteadust õpetatakse, ning tagades, et kohtunikud osalevad koolituses ja erialases enesetäiendamises, nagu selgitatakse parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioonis, samuti tuleb teha täiendavaid jõupingutusi, et ületada keelebarjäärid; arvestades, et kuigi see on aeganõudev, tuleb seda kaaluda ja kavandada praegu;
- J. arvestades, et vahepeal tuleks Euroopa tasandil julgustada ja edendada laialdasemat dialoogi ja kutsealast suhtlust, et võimaldada õpetamises ja kavades muudatuste kindlaksmääramist vastavalt õigusala töötajate, nende klientide ja kogu turu vajadustele; arvestades, et komisjoni tulevases teatises tegevuskava kohta, mis käsitleb Euroopa koolitust kõikide õigusvaldkonna ametite esindajatele, tuleks arvesse võtta erinevaid õpetamistavasid ja -meetodeid ning samuti mitmesugustes geograafilistes või õigustava piirkondades tegutsevate õigusala töötajate erinevaid vajadusi, soodustades samaaegselt parimate tavade vahetamist;
- K. arvestades, et on ülimalt tähtis mitte jätta õigusala töötajaid Euroopa õiguskultuuri rajamisest välja; arvestades, et kuigi enesestmõistetavalt jääb vastutus juristide ja nende klientide vajadustele kõige paremini vastava koolituse kindlaksmääramise eest kõikides liikmesriikides kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega liikmesriikidele ja riiklikele kutseorganisatsioonidele ning riiklikud kutseorganisatsioonid on nende vajaduste kindlakstegemiseks kõige sobivamad, sest nad asuvad õigusala töötajate ja nende tegutsemisturule lähedal, on neil organisatsioonidel täita oluline roll Euroopa tasandil; arvestades, et on tähtis kaasata ja kasutada olemasolevaid struktuure, eriti ülikoole ja kutseorganisatsioone; arvestades, et õiguslane koolitus, õigusala töötajate koolitus ja ülikoolide õppekavad tuleks põhjalikult läbi vaadata; arvestades, et on eriti tähtis hakata tõsiselt läbi mõtlema, kuidas liit saaks selles tõhusalt abi anda ning julgustada pädevaid riiklikke asutusi selles projektis vastutust võtma;
- L. arvestades, et just see on ELi põhiõlemus ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala peamine ülesanne ning seda ei tohiks pidada tõelise Euroopa õiguskultuuri arengu ja õpetusega vastuolus olevaks;
- M. arvestades, et Lissaboni lepingu preambulis väljendatud kindel otsus panna alus üha tihedamale liidule Euroopa rahvaste vahel eeldab, et tegelikku ja tajutavat vahemaad Euroopa Liidu, tema õiguse ja kodanike vahel tuleb vähendada;
- N. arvestades, et liidu õigus peab teenima oma kodanikke, eriti perekonnaõiguse ja perekonnaseisu valdkonnas;
- O. arvestades, et komisjon peab kindlustama, et Stockholmi tegevuskavas on tõepoolest kajastatud kodanike ja ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadused, et saavutada parem Euroopa (seoses liikuvuse, tööalaste õiguste, äri vajaduste ja võrdsete võimalustega), edendades samaaegselt õiguskindlust ning kiire ja tõhusa õiguskaitse kättesaadavust;
- P. arvestades, et sellega seoses tuleb pöörata üha suuremat tähelepanu õigusemõistmise ja kohtusüsteemi lihtsustamisele ning selgema ja paremat juurdepääsu võimaldava korra tagamisele, pidades meeles vajadust kulusid kokku hoida, eriti praeguses majanduskliimas;
- Q. arvestades, et rõhk, mida hiljutistes riikidevaheliste tagajärgedega ELi algatustes perekonnaõiguse tunduvas valdkonnas on pandud osapoolte sõltumatusele, hõlmab riski – kui ei kohaldata selgeid piiranguid –, et avaneb lubamatu võimalus valida meelepärasest kohtualluvust,
1. õnnitleb komisjoni esitatud tegevuskava puhul;

Teisipäev, 23. november 2010

2. on siiski arvamisel, et aeg on küps, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala edasise arendamise üle järele mõelda, ning kutsub komisjoni üles algatama laiaulatuslikku arutelu, millest võtaksid osa kõik huvitatud pooled, eriti kohtunikud ja õigusala töötajad;
3. kutsub komisjoni üles tegema võimalikult kiiresti kokkuvõtte tsiviil- ja perekonnaõiguse valdkonnas juba võetud meetmetest, koostades järelhindamise nende mõju kohta tulemuslikkuse seisukohast, ja tegema kindlaks, millisel määral on need aidanud kaasa eesmärkide saavutamisele ning kodanike, ettevõtjate ja õigusala töötajate vajaduste rahuldamisele; on arvamisel, et samal ajal tuleks läbi viia uuring, mis hõlmaks eelkõige liikmesriikide justiitsministeeriume, juriste, ärikogukonda ja tarbijaorganisatsioone, et teha kindlaks, millistes valdkondades on uued tsiviilasjades tehtava õigusala seostöö meetmed vajalikud ja soovitatavad;
4. kutsub komisjoni üles tegutsema vastavalt oma 17. juuni 2010. aasta resolutsioonile õigusala seostöö kohta ning konsulteerima selles osas parlamendiga;
5. rõhutab veel kord vajadust kasutada kõiki vahendeid Euroopa õiguskultuuri edendamiseks, eriti õigushariduse ja -koolituse kaudu;
6. soovitab, et tegevuskavas välja pakutud Erasmuse tüüpi vahetusprogrammid võiksid olla paljude eri tüüpi algatuste hulgas kõigest üks, mille abil edendatakse vertikaalset ja horisontaalset suhtlust siseriiklike ja üleeuroopaliste kohtute vahel; juhib tähelepanu asjaolule, et parlament tellib uurimuse, mis annab ülevaate kohtunikele mõeldud siseriiklikest koolitusprogrammidest ja õppeasutustest ning selgitab välja selle valdkonna parimad tavad;
7. märgib, et Euroopa ühise õiguskultuuri arendamisel tuleks kasutada olemasolevaid siseriiklike õppeasutusi ja -võrgustikke, kuna nad on liidu õiguse rakendamise alal liikmesriikides nõ eeslinil, neil on otseühendus siseriiklike kohtute ja kohtunikega ning lisaks on neil siseriiklikust õiguskultuurist ja vajadustest sügav arusaamine;
8. on arvamisel, et kõigepealt võiks luua regulaarse foorumi, mille raames koguneksid kõikide ametiastmete kohtunikud õigusalaalalt, kus tuleb tihti ette piiriüleseid küsimusi (näiteks mereõiguse, kaubanduse, perekonna ja isikukahjuga seotud kohtuasju), ning kus võiks arutleda viimase aja õiguslike vastuolude või raskuste teemal, et soodustada arutelusid, luua kontakte, rajada suhtluse ja koostöö kanaleid ning arendada vastastikust usaldust ja mõistmist; usub, et ülikoolide ja õigusala töötajate aktiivne osalemine aitaks sellele kaasa;
9. on arvamisel, et komisjon peaks toetama Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE) raames jätkuvat tulemuslikku dialoogi ja kommunikatsiooni Euroopa juristide organisatsioonide vahel; usub, et seda saaks kasutada baasina, millele rajada täiendavaid piiriüleseid koolitusalgatusi kutseorganisatsioonide jaoks partnerluses teiste Euroopa sidusrühmadega, näiteks Euroopa Õigusakadeemiaga (ERA);
10. tunneb heameelt, et komisjon rahastab heldelt riikidevahelisi õigusala väljaope projekte tsiviilõiguse valdkonnas, kuid mõistab hukka asjaolu, et rahastamisele on väga keeruline juurde pääseda ja seda on raske tõhusalt kasutada kehtiva süsteemi paindumatus tõttu; märgib lisaks probleeme, mis esinevad kaasa rahastatud väljaõppealaste programmide jooksul tehtud kulutuste tagasisaamisel, ja asjaolu, et selliste programmide korraldamise käigus peavad nendes osalevad kutseorganisatsioonid panustama nendessee pikaks ajaks suuri summasid komisjoni kehtestatud nõuete tõttu; nõuab seetõttu komisjonilt paindlikumat ja uuenduslikumat lähenemist, et võimaldada väikese rahavooga organisatsioonidel taotleda koolitusplaanide juhtimises osalemist;
11. märgib, et liidu õiguse käsitlemine eraldi teemana õigus- ja kohtuhariduses ning koolituses vähendab huvi selle vastu; soovitab seepärast kaasata liidu õiguse automaatselt õigusala hariduse ja koolituse õppekavade kõikidesse kesketesse valdkondadesse; on arvamisel, et võrdlev õigus peaks saama ülikooli õppekavade keskse tähtsusega elemendiks;

Teisipäev, 23. november 2010

12. arvestades, et haridus ja koolitus on eelkõige liikmesriikide pädevuses, kutsub komisjoni nende eesmärkide täitmiseks üles algatama dialoogi kõigiga, kes vastutavad õigusala hariduse eest; soovitab samuti, et pikemas perspektiivis võiksid juristid olla võimelised töötama veel ühes liidu keeles; on arvamisel, et seda eesmärki võiks viivitamata edendada, tudengeid rohkem rahastades ja toetades, et nad saaksid osaleda ERASMUSE sarnastes kavades osana õigusõppest;

13. pidades meeles Stockholmi tegevuskava kaugeleulatuvat eesmärki pakkuda Euroopa koolituskavasid pooltele Euroopa koostöös osalevatele kohtunikele, prokuröridele, õigusala töötajatele ja teistele professionaalidele enne 2014. aastat, ja oma nõudmist, et selleks tuleks kasutada eelkõige olemasolevaid koolitusasutusi, juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liidu ülemkohtute presidentide võrgustik, kohtunike nõukogude Euroopa võrgustik, Euroopa Liidu riiginõukogude ja kõrgemate halduskohtute assotsiatsioon ja Eurojusti Euroopa peaprokuröride ühendus, kohtuteenistujad ja õigusala töötajad võivad anda väga suure panuse, koordineerides ja edendades kohtunike tööalast koolitust ja vastastikust arusaamist teiste liikmesriikide õigussüsteemidest ning lihtsustades piiriüleste vaidluste ja probleemide lahendamist, ning seepärast on seisukohal, et nende tegevust tuleb hõlbustada ja piisavalt rahastada; on samuti seisukohal, et selle tulemuseks peab olema täielikult rahastatud Euroopa kohtunike koolitamise kava, mis koostatakse koostöös eespool nimetatud õiguslaste võrgustikega, vältides programmide ja struktuuride tarbetut dubleerimist, ning eesmärgiga luua Euroopa Kohtuakadeemia, mis koosneb Euroopa õiguslase koolituse võrgustikust ja Euroopa Õigusakadeemiast;

14. on arvamisel, et eelkõige siis, kui kavandatakse liidu õigusakte eriti tsiviil- ja perekonnaõiguse valdkonnas, tuleks luua võimalus liikmesriikide ja liidu kohtunikele avaldada arvamust kavandatavate meetmete puhttehnilise külje kohta, tagamaks tulevaste õigusaktide rakendamine ja kohaldamine nii, et see valmistaks liikmesriikide kohtunikele võimalikult vähe raskusi; on seisukohal, et see aitaks kaasa lisakontaktide loomisele kohtunike vahel, avades uusi kommunikatsioonikanaleid; väljendab heameelt liikmesriikide kohtunike ja prokuröride panuse üle õigusloomemenetlustesse;

15. on seisukohal, et komisjon peaks eelkõige püüdma lahendada liikmesriikide erinevast menetlusõigusest tekkivaid probleeme (nt eri pikkusega aegumistähtjad ja see, kuidas kohtud suhtuvad välisriikide seadustesse); kõnealuse aspekti tähtsust arvestades teeb ettepaneku tuua komisjoni aruande (mis käsitleb piiriülese tsiviilmenetluse praeguse süsteemi toimimist ELis) esitamise kuupäev ettepoole, 2013. aastalt 2011. aasta lõppu; nõuab tungivalt, et komisjon vastaks parlamendi 1. veebruari 2007. aasta resolutsioonile⁽¹⁾, esitades võimalikult kiiresti ettepaneku ühise aegumistähtaja kohta piiriülestes vaidlustes, mis hõlmavad isikukahju ja surmaga lõppenud õnnetusjuhtumeid;

16. väljendab heameelt 1. juuli 2010. aasta rohelise raamatu üle pealkirjaga „Euroopa lepinguõiguse loomise võimalused tarbijate ja ettevõtjate jaoks” ning toetab komisjoni ambitsioonikat algatust Euroopa lepinguõiguse vahendi loomiseks, mida lepinguosalisel võivad kohaldada vabatahtlikult (KOM(2010)0348);

17. rõhutab piiriülese õigusemõistmise olulisust selliste pettuse ja eksitava äritegevuse juhtude lahendamisel, mis on alguse saanud ühest liikmesriigist ja puudutavad üksikisikuid, valitsusväliseid organisatsioone ning VKEsid teistes liikmesriikides;

18. juhib tähelepanu parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioonile liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades⁽²⁾ ning nõuab tungivalt, et komisjon võtaks meetmed, et parandada koostööd liikmesriikide kohtute vahel tõendite kogumisel ja suurendada määruse (EÜ) nr 1206/2001 tõhusust, eelkõige tagades, et kohtud ja õigusala töötajad on sellest paremini informeeritud ning edendavad infotehnoloogia ja videokonverentside laialdast kasutust; on arvamisel, et e-kirjade saatmiseks ja saamiseks peaks olema turvaline süsteem ning neid küsimusi tuleks käsitleda e-õiguskeskkonna Euroopa strateegia raames;

⁽¹⁾ ELT C 250 E, 25.10.2007, lk 99.

⁽²⁾ ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 21.

Teisipäev, 23. november 2010

19. väljendab heameelt asjaolu üle, et tegevuskavas tehakse ettepanek võtta vastu määrus kohtuotsuste jõustamise tõhustamiseks võlgnike varade läbipaistvuse osas ning sarnane määrus, mis reguleeriks pangakontode arestimist; toonitab siiski, et mõlemad ettepanekud, mis tuleks võimalikult kiiresti esitada, on täiendava iseloomuga;
20. on arvamisel, et sellised algatused on majanduslanguse kontekstis veelgi tähtsamad;
21. kutsub komisjoni üles alustama võimalikult kiiresti nende algatuste elluviimist ning keskendama tähelepanu võimalusele võtta kasutusele Euroopa iseseisev õiguskaitsevahend varade avalikustamiseks ja/või külmutamiseks piiriülestes kohtuasjades;
22. rõhutab, et nendel küsimustel on tõsised majanduslikud ja mainega seotud tagajärjed; seepärast ergutab ennetavalt kasutama alternatiivseid vaidluste lahendamise mehhanisme;
23. on arvamisel, et õiguslike meetmete koondamine käesolevas raportis esitatud vahendite abil peaks kindlasti arendama ja tugevdama majandus- ja kutsealaseid suhteid, mis aitab kaasa tõelise ühtse turu loomisele;
24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ELi õigusaktide (menetluslike aspektide) ühetaolisemat kohaldamist, keskendudes standarditud eeskirjadele ja halduskorrale, mida tuleks kohaldada sellistes liidu pädevuse valdkondades – arvestades ELi aluslepingute piiranguid – nagu maksustamine, toll, kaubandus ja tarbijakaitse, seades eesmärgiks ühtse turu nõuetekohase toimimise ja konkurentsivabaduse;
25. rõhutab, et Stockholmi programmi eesmärk on luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev Euroopa ala, mis tagaks kodanikele põhiõigused, sealhulgas ettevõtlusvabaduse, et arendada ettevõtlust eri majandusharudes;
26. toetab kindlalt komisjoni kavatsust võtta vastu õigusaktid, mis vähendavad ettevõtlus- ja tehingukulusid, eeskätt VKEde jaoks;
27. ergutab komisjoni ja liikmesriike tegema ühiseid algatusi piiriülesest tegutsevate VKEde toetuseks kogu ELis ja vähendama bürokraatiat, et tunduvalt vähendada haldus-, finants- ja regulatiivset koormust; tervitab hilinenud maksete direktiivi eelseisvat läbivaatamist;
28. toonitab, et ühtse turu nõuetekohane toimimine toetab Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala kujunemist ning aitab tugevdada Euroopa sotsiaalse turumajanduse mudelit; tunnistab ühtlasi, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva Euroopa ala loomine tugevdab ühtset turgu ja eriti tarbijakaitset;
29. rõhutab, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 12, mis on üldkohaldatav säte, on ette nähtud, et liidu ülejäänud poliitika ja meetmete kavandamisel ja rakendamisel tuleb võtta arvesse tarbijakaitsenõudeid; rõhutab uue tarbijaõiguste direktiivi eelnõu olulisust, samuti reisipakette käsitleva direktiivi, ebaausate kaubandustavade direktiivi ning eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi eelseisva uuendamise olulisust;
30. palub komisjonil tagada nii õigusloome- kui ka õigusloomeväliste vahendite abil kõikide 2010. aasta digitaalarengu tegevuskavas väljatoodud e-kaubanduse arengut takistavate tegurite kaotamine; nõuab tungival, et leitaks kiiresti lahendus tarbijate oste puudutavatele piiriülese kaubanduse probleemidele, eeskätt maksete osas ja kaupade piiriülese kättetoimetamise osas; rõhutab vajadust suurendada tarbijate ja ettevõtjate usaldust piiriülese e-kaubanduse vastu, muu hulgas küberkuritegevuse ja võltsimise vastase võitluse tugevdamise abil; nõuab ELi tarbijaõiguste harta väljatöötamist internetiteenuste ja e-kaubanduse valdkonnas;

Teisipäev, 23. november 2010

31. kordab nõuet, et komisjon hoiaks parlamenti viivitamata ja täielikult kursis ACTA läbirääkimiste edenemisega läbirääkimiste igas etapis, et järgida Lissaboni lepingut nii sisuliselt kui ka vormiliselt, ning kinnitaks veel kord, et ACTA ei muuda ELi õigustikku intellektuaalomandi õiguste kaitse ja põhiõiguste osas; kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd kolmandate riikidega, kes ei osale ACTA läbirääkimistel, eelkõige tärkava turumajandusega riikidega;

32. juhib tähelepanu probleemidele, mis on seotud kolmandate riikidega toimuva kaubavahetuse õigusliku ebakindlusega ning küsimusega, milline jurisdiktsioon on pädev vaidlusi lahendama; märgib, et kuigi on olemas rahvusvahelise eraõiguse põhimõtted, kaasneb nende rakendamisega hulgaliselt probleeme, mis mõjutavad eelkõige tarbijaid ja väikeettevõtjaid, kes ei ole sageli oma õigustest teadlikud; rõhutab lisaks üleilmastumisest ja internetitehingute arenemisest tulenevaid uusi juriidilisi probleeme; rõhutab vajadust võtta rahvusvahelisel tasandil vastu ühtne lähenemisviis, et vältida tarbijate ja väikeettevõtjate karistamist selle olukorra tõttu;

33. juhib komisjoni tähelepanu äriühinguõiguse valdkonnas – sest seda mõjutab rahvusvaheline eraõigus – parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioonile soovitud komisjonile äriühingu registrijärgse asukoha piiriülese muutmise kohta (2008/2196(INI)), parlamendi 4. juuli 2006. aasta resolutsioonile äriühinguõiguse hiljutise arengu ja väljavaadete kohta ning parlamendi 25. oktoobri 2007. aasta resolutsioonile Euroopa osatühtsuse ja neljateistkümnenda äriühinguõiguse direktiivi kohta registrijärgse asukoha muutmise kohta, ning Euroopa Kohtu otsustele asjades Daily Mail ja General Trust, Centros, Überseering, Inspire Art, SEVIC Systems ja Cartesio;

34. võtab teadmiseks Cartesio kohtuasja *dictum*'i, milles märgiti, et kuna ühenduse õiguses puudub asutamiseõigusega äriühingu ühtne definitsioon, mis ühestainsast seose kriteeriumist lähtudes määraks, millise riigi õigus on äriühingu suhtes kohaldatav, siis saab küsimusele, kas ELi toimimise lepingu artikkel 49 on kohaldatav äriühingu suhtes, kes tugineb sellest artiklist tulenevale põhivabadusele, ühenduse õiguse hetkeajal arvestades vastata vaid kohaldamisele kuuluva siseriikliku õiguse alusel; märgib lisaks, et aluslepingus kavandatud äriühinguõiguse areng, mis toimub õigusaktide ja kokkulepete abil, ei puuduta veel eri liikmesriikide seadusandluse erinevusi ning seetõttu ei ole ka neid erinevusi kaotanud; täheldab, et see on tõend õigusliku vaakumi kohta liidu õigusaktides; kordab oma nõuet see puudus parandada;

35. nõuab tungivalt, et komisjon teeks Haagi konverentsil kõik selleks, et elustada rahvusvahelise konventsiooni projekti kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades; on arvamisel, et komisjon võiks – teavitades ja kaasates parlamenti – alustada ulatuslikke konsultatsioone küsimuses, kas määruse (EÜ) nr 44/2001⁽¹⁾ eeskirjadele tuleks anda refleksiivne mõju, et ergutada teisi riike, eelkõige USA-d, läbirääkimisi jätkama; on seisukohal, et oleks enneaegne ja mittesoovitav kaaluda kõnealuse määruse eeskirjadele refleksiivse mõju andmist, kuni ei ole piisavalt selge, et püüde alustada Haagis läbirääkimisi on läbi kukkunud ning läbiviidud konsultatsioonidest ja uuringutest ei ilmne, et see oleks ELi kodanikele, äriettevõtetele ja õigusala töötajatele kasulik ja soodus;

36. kutsub õigusküsimuste volinikku üles tagama, et tulevikus kaasatakse parlament tihedamalt komisjoni ja nõukogu tegevusse Haagi konverentsil, kasutades selleks parlamendi vaatelejat ning pädeva parlamendikomisjoni regulaarseid aruandeid; sellega seoses tuleb komisjonile meelde, et volinik Frattini tegi parlamendis 2006. aasta septembris avalduse institutsiooniliste kohustuste kohta, mille kohaselt komisjon teeb oma Haagi konverentsi alases töös täielikku koostööd parlamendiga;

37. julgustab komisjoni täitma täielikku rolli Haagi konverentsi töös; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks meetmed tagamaks, et EL ratifitseerib Haagi 19. oktoobri 1996. aasta lastekaitse konventsiooni;

⁽¹⁾ Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT L 12, 16.01.2001, lk 1).

Teisipäev, 23. november 2010

38. on otsustanud luua Haagi konverentsi tööd käsitleva parlamentidevahelise foorumi; on arvamusel, et sellel, et Haagi konverents edendab kogu maailmas osapoolte sõltumatust lepingulistes suhetes, on nii tõsised tagajärjed kohustuslikest sätetest kõrvalehoidumise seisukohast, et seda tuleks arutada ja kaaluda ülemaailmsetes demokraatlikes foorumites;

39. täheldab, et komisjon on loonud arbitraažialase töörühma; hoiatab komisjoni selles valdkonnas mis tahes õigusloomealgatuse vastuvõtmise eest ilma avatud konsulteerimiseta ja parlamendi täieliku kaasamiseta; kutsub komisjoni üles tagama, et pädeva parlamendikomisjoni esindaja kutsutakse osalema kõikides sellistes töörühmades, ning on arvamusel, et komisjoni algatusõigust pisendamata peaks Euroopa Parlamentil olema õigus nimetada niisuguste töörühmade liige või liikmed, et tagada tõeline esindatus;

40. rõhutab vajadust tunnustada vastastikku liikmesriikide valitsuste väljaantud ametlikke dokumente; väljendab rahulolu komisjoni jõupingutuste üle parandada kodanike võimalusi vaba liikumise õiguse kasutamiseks ning toetab kava võimaldada perekonnaseisuaktide vastastikust tunnustamist; nõuab täiendavaid jõupingutusi, et vähendada takistusi kodanike jaoks, kes kasutavad vaba liikumise õigust, eelkõige seoses juurdepääsuga sotsiaaltoetustele, millele neil on õigus, ja hääleõigusega kohalikel valimistel;

41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
